

“Dokter, duurt het nog lang? Ik moet de koeien melken...”

Bevallen bij de plattelandsdokter

Nico van Egmond (52) is huisarts met een bijzondere passie: verloskunde. Bevallingen begeleiden – ‘coachen’, zoals hij het noemt – vindt hij prachtig. Tot voor kort waren hij en zijn collega-huisartsen in het Friese Gorredijk en omstreken verloskundig actief. Zwangerschapscontroles deden ze tijdens het spreekuur en wie dienst had, werd zonnodig weggeroepen naar een bevalling. Die belasting werd voor de meeste collega’s te groot, maar Nico wilde heel graag betrokken blijven bij de verloskunde.

Sinds medio 2006 is er een volwaardige verloskundepraktijk aan zijn huisartsenpraktijk gekoppeld, waarin Nico samenwerkt met verloskundige Oda Kerkvliet. Zelf houdt hij er twee dagdelen spreekuur. In totaal doen ze ongeveer negentig bevallingen per jaar, waarvan Nico er zo’n veertig voor zijn rekening neemt. “Het geeft me als huisarts veel voldoening om bij een bevalling te zijn. Ik heb er zo’n 1500 begeleid, maar het is elke keer een unieke ervaring”, vertelt Nico. “Natuurlijk kost het wel tijd naast je ‘gewone’ huisartsenpraktijk. Soms moet ik ’s nachts doorwerken, en dan de volgende morgen weer paraat zijn op het spreekuur. Maar dat overleef ik wel, ik haal er veel energie uit. Een enkele keer moet ik mijn spreekuur omgooien voor een bevalling of een patiënt afbellen. Hier op het platteland hebben mijn patiënten er begrip voor, ze kennen mijn betrokkenheid bij de verloskunde.”

Praktijkervaring

Als huisarts heeft Nico een andere achtergrond dan zijn collega Oda. Nico heeft als arts-assistent tijdens de tropenopleiding een specifieke opleiding in verloskunde gevolgd. “Voordat ik hier als huisarts werkte, heb ik 7 jaar in een klein missieziekenhuis in Afrika gewerkt. Daar is mijn grote passie voor de verloskunde ontstaan. Ik deed er veel bevallingen, met name gecompliceerde, zoals stuitliggingen en keizersneden. Ik heb er veel ervaring opgedaan en ben terug in Nederland altijd actief betrokken geweest bij de organisatie van verloskundige nascholing.”

Op het platteland komen verhoudingsgewijs meer thuisbevallingen voor dan in de stad. “De afgelopen jaren was dat bij ons zo’n 40 %, tegenover 30 % landelijk”, aldus Nico. “De vraag naar poliklinische bevallingen is hier beperkt. Als iemand het wil, regel ik het. Maar je moet twee dingen bedenken: iedere bevalling begint thuis, en qua veiligheid is er geen verschil. Ik ben snel ter plekke, en als het moet ook snel in het ziekenhuis, want we hebben hier bijna geen stoplichten! De keus van de zwangere (en haar partner) moet vooral gebaseerd zijn op de eigen beleving: waar voel je je het meeste thuis en op je gemak? Dáár ben je ontspannen, en ontspanning leidt vaak tot een vlottere bevalling.”

Nuchtere Friezen

Minstens de helft van Nico’s patiënten zijn echte Friezen. Zwangere allochtonen treft hij maar een of twee maal per jaar. Volgens Nico gunnen vrouwen op het platteland zichzelf meer tijd voor hun zwangerschap dan vrouwen uit de stad. Ze hebben over het algemeen geen drukke agenda waar de zwangerschapscontroles tussen moeten worden ‘gepropt’. Er is meer rust. Om pijnbestrijding vragen zijn patiënten niet vaak. “Ze accepteren dat een bevalling pijn kan doen. De mensen zijn hier vrij nuchter, nemen de dingen zoals het komt. Het leven gaat door, zelfs tijdens een bevalling. Ik was eens ergens met een bevalling bezig toen de man aan me vroeg: dokter, duurt het nog lang? Ik moet de koeien melken...”

Ook na de bevalling zijn vrouwen weer snel op de been. Ze hebben dan wel een baby gekregen, maar ze gaan snel over tot de orde van de dag. “Als ‘westerse’ verloskundige was Oda verbaasd dat ik tijdens de meeste kraamvisites mijn jas aanhoud. Soms staat de kraamvrouw al weer af te wassen wanneer ik binnen kom. Heeft ze vragen? Nee, geen vragen. Dan ben ik dus snel weg. Toch zie ik nu in dat het goed is om wat meer tijd te nemen en aandacht te geven. Ook tijdens het intakegesprek bijvoorbeeld. Je denkt als huisarts dat je je eigen patiënten wel kent, en dan vraag je niet altijd naar specifieke details. De verloskundige doet dat wel. Ik mag dan denken alles te weten van zwangerschap en bevallen, maar ik heb toch veel van haar geleerd!”

© <http://www.belindafallaux.nl/>